

ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลโนนขวาง อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์

ฐานข้อมูลปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลโนนขวาง อำเภอบ้านด่าน จังหวัดบุรีรัมย์

คำนำ

ครูภูมิปัญญาไทยหรือที่ยกย่องกันว่าปราชญ์ชาวบ้าน มีความหลากหลาย มากมายตามความ
ถนัดและความสามารถของแต่ละคน ซึ่งมีองค์ความรู้ที่มีการหล่อหลอม ซึมซับ บ่มเพาะ คั้นคว่ำ ทดลองโดยใช้
วิถีชีวิตของตนเองเป็นห้องทดลองขนาดใหญ่ เพื่อทดสอบความถูกต้องแล้วคิดสรรกลั่นกรองสิ่งที่มีคุณค่าแก่ชีวิต
แก่แผ่นดิน ถ่ายทอดให้ผู้อื่นได้สืบสานทั้งที่เป็นมรดกและทั้งที่เป็นสมบัติทางปัญญา ดังนั้น ประสบการณ์ความคิด
และวิถีการดำรงชีวิตของครูภูมิปัญญาไทยแต่ละท่านล้วนเป็นขุนทรัพย์ทางปัญญาที่สำคัญของแผ่นดิน ซึ่งงาน
สวัสดิการสังคม มีภารกิจด้านการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น ขอแนะนำครูภูมิปัญญาไทยหรือปราชญ์ ที่น่าสนใจ
และเรียนรู้วิถีชีวิต/การปฏิบัติงานในตำบลโนนขวาง

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม องค์การบริหารส่วนตำบลโนนขวาง ได้เล็งเห็นความสำคัญของ
การจัดทำฐานข้อมูลทะเบียนปราชญ์ชาวบ้านภูมิปัญญาท้องถิ่นไว้ เพื่อความสะดวกในการเข้าถึงข้อมูล เพื่อ
เป็นการยกย่องเชิดชูเกียรติและเป็นประโยชน์แก่ผู้ที่สนใจ จึงได้จัดทำฐานข้อมูลภูมิปัญญาท้องถิ่น/ปราชญ์
ชาวบ้านในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลโนนขวาง โดยหวังว่าจะเป็นประโยชน์ไม่มากนักน้อย

กองการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
องค์การบริหารส่วนตำบลโนนขวาง

สารบัญ

ปราชญ์ชาวบ้าน/ภูมิปัญญาท้องถิ่น

- ด้านเกษตรกรรม
 - ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม
 - ด้านการแพทย์ไทย
 - ด้านภาษาและวรรณกรรม
 - ด้านอื่นๆ....
- (ด้านการสู่ขวัญ หมอคู่ สะเดาะเคราะห์)

ด้านเกษตรกรรม

๑. พืชผักสมุนไพร
๒. การปลูกผักพื้นบ้าน
๓. การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม
๔. การผลิตปุ๋ยชีวภาพ

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ประเภทภูมิปัญญา	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้
๑.	นางลำดวน เชื้อมรัมย์	ผักสมุนไพรและผักพื้นบ้าน	๓๖ หมู่ ๘ ต.โนนขวาง
๒.	นายชวน มนตรี	ผักสมุนไพรและผักพื้นบ้าน	๒๖ หมู่ ๘ ต.โนนขวาง
๓.	นายเสาร์ มีแก้ว	ผักสมุนไพรและผักพื้นบ้าน	๓๓ หมู่ ๘ ต.โนนขวาง
๔.	นางบุญทัน โนนโพธิ์	ผักสมุนไพรและผักพื้นบ้าน	๕ หมู่ ๘ ต.โนนขวาง
๕.	นางทองนาค ชะนอบรัมย์	ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม	๑๐๕ หมู่ ๑ ต.โนนขวาง
๖.	นายชัยพิพัฒน์ กระแสเทพ	ผลิตปุ๋ยชีวภาพ	๓๖ หมู่ ๕ ต.โนนขวาง
๗.	นางสาวลัดดาวัลย์ ยิ้มรัมย์	เกษตรพอเพียง	๑๒๒ หมู่ ๗ ต.โนนขวาง

ด้านเกษตรกรรม: การพืชผักสมุนไพรและผักพื้นบ้าน

ภาพถ่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น / ประชาชนชาวบ้าน
ด้านเกษตรกรรม : การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม

ภาพถ่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น / ประชาชนชาวบ้าน

ด้านเกษตรกรรม: การผลิตปุ๋ยชีวภาพ

ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

๑. การจักสาน
๒. การทอผ้า
๓. การทอเสื่อ

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ประเภทภูมิปัญญา	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้
๑.	นางฮวย ชาญรัมย์	ทอผ้าไหม / ผ้าด้าย	๒๑ หมู่ ๑ ต.โนนขวาง
๒.	นางอ้อม ไชยสำโรง	ทอผ้า / ทอเสื่อ	๓๙ หมู่ ๘ ต.โนนขวาง
๓.	นางอ่อน มนตรี	ทอผ้า / ทอเสื่อ	๒๖ หมู่ ๘ ต.โนนขวาง
๔.	นางหนูลา สอนศรี	ทอผ้า / ทอเสื่อ	๑ หมู่ ๘ ต.โนนขวาง
๕.	นางทองเหง้า มีแก้ว	ทอเสื่อ	๑๘ หมู่ ๘ ต.โนนขวาง
๖.	นางปุย มีแก้ว	ทอผ้า / ทอเสื่อ	๓๓ หมู่ ๘ ต.โนนขวาง
๗.	นายเอี่ยม พิงกูงา	ถักโพรหญ้า	๒๒ หมู่ ๘ ต.โนนขวาง
๘.	นายภา ชัยลา	จักสานตะกร้าจากไม้ไผ่	๙ หมู่ ๘ ต.โนนขวาง
๙.	นายสมบุญ จันทร์นวล	จักสานแห / สวีง	๘ หมู่ ๘ ต.โนนขวาง
๑๐.	นางสา ชารัมย์	ทอเสื่อ	๒ หมู่ ๘ ต.โนนขวาง
๑๑.	นายหับ บัวเพชร	จักสาน	๔ หมู่ ๘ ต.โนนขวาง
๑๒.	นางฉวี หลักงาม	แปรรูปเสื่อผ้า	๕ หมู่ที่ ๓ ต.โนนขวาง

ภาพถ่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น / ราษฎ์ชาวบ้าน

ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม : การจักสานตะกร้าจากไม้ไผ่

ภาพถ่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น / ประชาชนชาวบ้าน
ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม : การทอผ้าไหม

ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม : การทอผ้าด้าย

ภาพถ่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น / ประชาชนชาวบ้าน
ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม : สินค้าจากผ้าไหม

ภาพถ่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น / ประชาชนชาวบ้าน
ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม : การทอเสื่อกก

ด้านการแพทย์ไทย

๑.การวัดแผนโบราณ

๒.การจับเส้น

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ประเภทภูมิปัญญา	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้
๑.	นางเทพ ชัยลา	การจับเส้นแผนโบราณ	๑ หมู่ ๘ ต.โนนขวาง
๒.	นางหนูลา สอนศรี	การจับเส้นแผนโบราณ	๙ หมู่ ๘ ต.โนนขวาง
๓.	นางทองมี นาราช	การจับเส้นแผนโบราณ	๑๓ หมู่ ๔ ต.โนนขวาง
๔.	นางรุน บัวเพชร	การจับเส้นแผนโบราณ	๔ หมู่ ๘ ต.โนนขวาง

ภาพถ่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น / ปราชญ์ชาวบ้าน

ด้านการแพทย์ไทย : การนวดโบราณ/การจับเส้น

ด้านภาษาและวรรณกรรม

๑. การแสดงหมอลำ
๒. การท่องเที่ยวสรภัญญะ

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ประเภทภูมิปัญญา	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้
๑.	นางน้อย แคนเสาร์	หมอลำกลอน/ผญา/สรภัญญะ	๘๘ หมู่ ๔ ต.โนนขวาง
๒.	นางวันดี ประการเ	หมอลำกลอน/ผญา/สรภัญญะ	๑๒๗ หมู่ ๔ ต.โนนขวาง
๓.	นางแม่ เพชรราช	หมอลำกลอน/ผญา/สรภัญญะ	๓๒ หมู่ ๒ ต.โนนขวาง
๔.	นางทองมาก ไชยสำโรง	หมอลำกลอน/ผญา/สรภัญญะ	๑๐ หมู่ ๘ ต.โนนขวาง

ภาพถ่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น / ปราชญ์ชาวบ้าน

ด้านภาษาและวรรณกรรม : การแสดงหมอลำ

ด้านภาษาและวรรณกรรม : การท่องสรภัญญะ

ด้านการสูขวัญ หมอดู สะเดาะเคราะห์

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ประเภทภูมิปัญญา	ที่อยู่ที่สามารถติดต่อได้
๑.	นายถวัลล แคนติ	สูขวัญ	หมู่ ๔ ต.โนนขวาง
๒.	นายหนู สวัสดิ์รัมย์	สูขวัญ	หมู่ ๒ ต.โนนขวาง
๓.	นายเปก ดุขรัมย์	สูขวัญ	หมู่ ๒ ต.โนนขวาง
๔.	นางจันทร์ จันทร์ปลั่ง	หมอดู/สะเดาะเคราะห์	หมู่ ๒ ต.โนนขวาง

ภาพถ่ายภูมิปัญญาท้องถิ่น / ปราชญ์ชาวบ้าน
ด้านการสู่ขวัญ หมอดูสะเดาะเคราะห์ : การสู่ขวัญ

ด้านการสู่ขวัญ ตูหม่อ สะเตาะเคราะห์ : หมอดู

ด้านการสู่ขวัญ ตูหม่อ สะเตาะเคราะห์ : การสะเตาะเคราะห์

